

Miejska Biblioteka Publiczna
w Białej Podlaskiej

DZIAŁ WIEDZY O REGIONIE

ul. Warszawska 2
21-500 Biała Podlaska
tel. 83 34 64 52
regionaba@mbp.org.pl

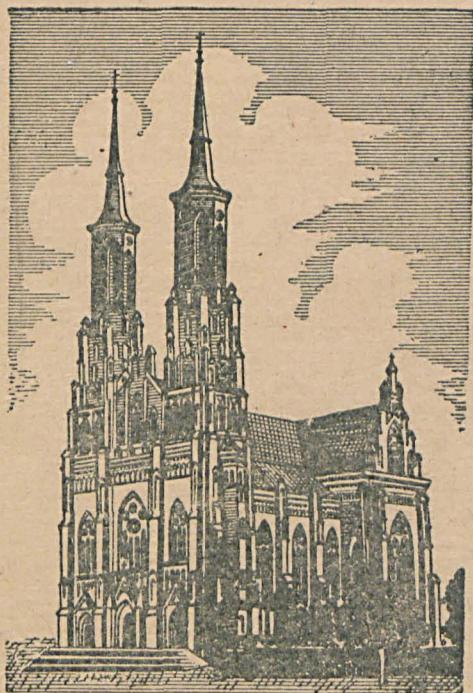
WIADOMOŚCI DIECEZJALNE PODLASKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok XXXV

Październik 1966

Nr 10



ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI

KURIA DIECEZJALNA — SIEDLCE — ŚWIERCZEWSKIEGO 60

TELEFON 7 26

SPIS TREŚCI

DZIAŁ URZĘDOWY

STOLICA APOSTOLSKA

78. Pismo Apostolskie Ojca Św. Pawła VI z 15. IX. 1965 r. ustanawiające Synod Biskupów dla Kościoła powszechnego (AAS. 57, 775) 217
79. Pismo Apostolskie Motu Proprio Ojca Świętego Pawła VI z 7. XII. 1965 r. w sprawie zmiany nazwy i statutu Św. Kongregacji Św. Oficjum (AAS. 57, 952) 220
80. Motu Proprio Ojca Św. Pawła VI z 3. I. 1966 r. ustanawiające Komisje Posoborowe (AAS. 58, 37) 222

Z ORDYNARIATU

81. Zmiany wśród duchowieństwa 224

Z ŻYCIA DIECEZJI

82. Skupienie kapłańskie w katedrze siedleckiej 227

NEKROLOG

83. Śp. ks. Antoni Przystupa 231

Wydawca: Kuria Diecezjalna w Siedlcach

Nakład 300+25 egz. Pap. druk. sat. kl. V, 70 g, 61×86. Oddano do składania 22. IX. 1966 roku. Podpisano do druku 19. X. 1966 roku. Druk ukończono w październiku 1966 roku. Nr zamówienia 239/1966. M-46. Cena zł 6,—

Drukarnia Loretańska, Warszawa 4, ul. J. Sierakowskiego 6.

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE PODLASKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok XXXV

Październik 1966

Nr 10

DZIAŁ URZĘDOWY

STOLICA APOSTOLSKA

78

PISMO APOSTOLSKIE OJCA ŚW. PAWŁA VI Z 15. IX. 1965 R.
USTANAWIAJĄCE SYNOD BISKUPÓW DLA KOŚCIOŁA
POWSZECHNEGO
(A.A.S. 57, 775)

Apostolska troskliwość (Apostolica sollicitudo), z jaką uważnie obserwujemy znaki czasów i staramy się drogi i metody świętego apostołatu dostosowywać do rosnących potrzeb naszej epoki oraz do zmian zachodzących w życiu społecznym, skłania Nas do wzmacniania coraz ściślejszymi węzłami Naszej łączności z Biskupami, „których Duch Św. ustanowił... by kierowali Kościołem Bożym“. Przynagla Nas ku temu, nie tylko respekt, szacunek i wdzięczne uznanie, jakimi słusznie otaczamy wszystkich Czcigodnych Braci w Episkopacie, lecz również Nasza bardzo ciężka odpowiedzialność jako powszechnego Pasterza, nakładająca Nam obowiązek doprowadzania ludu Bożego do wiekuistych pastwisk. We współczesnej bowiem epoce naszej, tak wzburzonej i krytycznej lecz zarazem tak bardzo otwartej na wołania zbawczej łaski niebiańskiej, codzienne doświadczenie poucza Nas, jak pożyteczna dla Naszego apostolskiego urzędu ta łączność ze świętymi Pasterzami. Dlatego zamierzamy uczynić wszystko co w naszej mocy, by łączność tę rozwijać i popierać, by „Nam — jak gdzieś indziej powiedzieliśmy — nie brakło pociechy ich obecności, pomocy ich mądrości i doświadczenia, wsparcia ich rady, wagi ich autorytetu“.

Słusznie przeto, zwłaszcza w czasie trwania Soboru Powszechnego Watykańskiego II, uświadomiliśmy sobie głęboko ważność i konieczność, by coraz bardziej odwoływać się do współpracy Biskupów dla dobra Kościoła powszechnego. Owszem Sobór Powszechny również spowodował naszą decyzję, by na stałe ustanowić specjalną radę Biskupów, w tej mianowicie myśli, by także po Soborze lud chrześcijański mógł w dalszym ciągu korzystać z licznych dobrodziejstw, jakie w czasie Soboru przyniosła mu Nasza ścisła łączność z Biskupami.

Obecnie zaś, gdy zbliża się koniec II Watykańskiego Soboru Powszechnego, zdaje się nadszedł moment urzeczywistnienia tego od dawna pożądanego postanowienia; a czynimy to tym chętniej, że dobrze wiemy, iż

Biskupi katolickiego świata tej Naszej decyzji sprzyjają. Wykazały to liczne wota zgłaszane w czasie Soboru.

A przeto, wszystko dobrze rozważywszy, wobec Naszego szacunku i respektu dla wszystkich katolickich Biskupów oraz by dać im sposobność w sposób bardziej jawny i skuteczny uczestniczenia w Naszej trosce o Kościół powszechny, z własnej inicjatywy (motu proprio) i mocą Naszego apostołskiego autorytetu tworzymy i ustanawiamy w tym czcigodnym Mieście stałą radę Biskupów dla Kościoła powszechnego, podległą wprost i bezpośrednio Naszej władzy, którą to radę określamy nazwą Synodu Biskupów.

Synod ten, który, jak wszystkie ludzkie instytucje, z biegiem czasu będzie mógł być udoskonalony, rządzi się ogólnymi normami jak następuje:

I.

Synod Biskupów, którym Biskupi, wybrani z różnych okręgów świata, najwyższemu Pasterzowi Kościoła skuteczniejszą świadczą pomoc, zostaje ustanowiony w taki sposób, by był:

- a) kościelną instytucją centralną,
- b) reprezentatywny dla całego Episkopatu,
- c) stały,
- d) takiej struktury, iż jego funkcja jest czasowo ograniczona i wykonywana według okazji.

II.

Synod Biskupów z natury swojej ma za zadanie informować i doradzać. Będzie mógł mieć również władzę decydującą, jeśli władza ta zostanie mu nadana przez Papieża, do którego w takim wypadku należy ratyfikowanie decyzji Synodu.

1. Ogólne zadania Synodu Biskupów są następujące:

- a) popierać ściśle łącznie i współpracę między Papieżem a Biskupami całego świata;
- b) zabiegać, by zapewniona była bezpośrednia i prawdziwa informacja o kwestiach i sytuacjach wewnętrznego życia Kościoła oraz działalności, jaką on rozwijać powinien w świecie współczesnym;
- c) ułatwiać wzajemną zgodność punktów widzenia, przynajmniej odnośnie istotnych rozdziałów doktryny i metod postępowania w życiu Kościoła.

2. Specjalnymi i najbliższymi zadaniami są:

- a) pożyteczna wymiana wzajemnej informacji;
- b) udzielanie dorady w sprawach, dla których synod w poszczególnych wypadkach zwołano.

III.

Synod Biskupów podporządkowany jest wprost i bezpośrednio autorytetowi Papieża, do którego należy:

- a) zwoływać Synod, ilekroć uzna to za wskazane i wyznaczać również miejsce zebrania;
- b) zatwierdzać wybór członków, o którym mowa w n. V i VIII;
- c) ustalać treść problemów, które mają być omawiane, o ile możliwości sześć miesięcy przed odbyciem się Synodu;
- d) postanawiać o przesłaniu materiału dotyczącego problemów, które mają być omawiane, tym, którzy winni uczestniczyć w omawianiu owych zagadnień;
- e) ustalać program zagadnień, mających być przedmiotem obrad;
- f) przewodniczyć Synodowi osobiście lub przez innych.

IV.

Synod Biskupów może być zwoływany jako zebranie ogólne, jako zebranie nadzwyczajne i jako zebranie specjalne (in coetum speciale).

V.

Jeśli Synod Biskupów obraduje jako zebranie ogólne, obejmuje w zasadzie (primo et per se):

1. a) Patriarchów, Arcybiskupów Większych i Metropolitów spoza patriarchatów Katolickich Kościołów obrządku wschodniego;

b) Biskupów wybranych przez poszczególne Narodowe Konferencje Biskupie po myśli n. VIII;

c) Biskupów wybranych przez Konferencje Biskupie kilku narodów czyli ustanowione dla tych narodów, które własnych Konferencji nie mają, po myśli n. VIII;

d) do nich dochodzi dziesięciu zakonników jako przedstawicieli zakonnych Zgromadzeń Kleryckich, wybranych przez Rzymską Unię Przełożonych Generalnych.

2. W ogólnym zebraniu Synodu Biskupów uczestniczą również kardynałowie, stojący na czele dykasterii Kurii Rzymskiej.

VI.

Synod Biskupów, zgromadzony na zebraniu nadzwyczajnym, obejmuje:

1. a) Patriarchów, Arcybiskupów Większych i Metropolitów, spoza patriarchatów Katolickich Kościołów obrządku wschodniego;

b) Przewodniczących Narodowych Konferencji Biskupich;

c) Przewodniczących Konferencji Biskupich kilku narodów, ustanowionych dla takich narodów, które nie mają własnej Konferencji Biskupiej;

d) Trzech zakonników, jako przedstawicieli zakonnych Zgromadzeń Kleryckich, wybranych przez Rzymską Unię Przełożonych Generalnych.

2. W nadzwyczajnym zebraniu Synodu Biskupów uczestniczą również kardynałowie, stojący na czele dykasterii Kurii Rzymskiej.

VII.

Synod Biskupów, zgromadzony na zebraniu specjalnym, obejmuje: Patriarchów, Arcybiskupów Większych i Metropolitów, spoza patriarchatów Katolickich Kościołów obrządku wschodniego, oraz przedstawicieli tak Konferencji Biskupich jednego lub kilku narodów jak również zgromadzeń zakonnych, według postanowień w n. V i n. VIII, z tym wszakże, że wszyscy winni należeć do okręgów, dla których Synod Biskupów zwołano.

VIII.

Biskupi, zastępujący poszczególne Narodowe Konferencje Biskupie, zostają wybierani, jak następuje:

a) jeden dla każdej Narodowej Konferencji Biskupiej, składającej się nie więcej niż z 25 członków;

b) dwóch dla każdej Narodowej Konferencji Biskupiej, składającej się nie więcej niż z 50 członków;

c) trzech dla każdej Narodowej Konferencji Biskupiej, składającej się nie więcej niż ze 100 członków;

d) czterech dla każdej Narodowej Konferencji Biskupiej, składającej się z ponad 100 członków.

Konferencje Biskupie kilku narodów wybierają swych przedstawicieli według tych samych norm.

IX.

Przy wyborach przedstawicieli Konferencji Biskupich jednego lub kilku narodów na Synodzie Biskupów oraz zgromadzeń zakonnych, należy w szczególny sposób uwzględnić nie tylko ich ogólną wiedzę i mądrość lecz również teoretyczną i praktyczną znajomość przedmiotu obrad Synodu.

X.

Papież, jeśli tak uzna, powiększy liczbę członków Synodu Biskupów, dodając bądź Biskupów bądź zakonników jako przedstawicieli zgromadzeń zakonnych, bądź kapłanów ekspertów w stosunku do 15% ogólnej liczby członków, wymienionej w n. V i VIII.

XI.

Z chwilą zakończenia zebrania, dla którego zwołano Synod Biskupów, przestaje ipso facto istnieć tak skład osób tegoż Synodu jak funkcje i urzędy każdego poszczególnego członka jako takiego.

XII.

Synod Biskupów ma stałego czyli generalnego sekretarza, któremu przydziela się odpowiednią liczbę współpracowników. Ponadto każde zebranie Synodu Biskupów ma swego specjalnego sekretarza, który pozostaje w urzędzie aż do końca tegoż zebrania.

Tak sekretarza generalnego jak i sekretarzy specjalnych powołuje Papież.

To postanawiamy i stanowimy, bez względu na jakiegokolwiek przeciwnie przepisy.

Dan w Rzymie u św. Piotra, dnia 15 września roku 1965, Pontyfikatu Naszego trzeciego.

Papież, Paweł VI

79

PISMO APOSTOLSKIE MOTU PROPRIO OJCA ŚW. PAWŁA VI
Z 7. XII. 1965 R. W SPRAWIE ZMIANY NAZWY I STATUTU
ŚW. KONGREGACJI ŚW. OFICJUM
(A.A.S. 57, 952)

Mandatu wolą Bożą im zleconego zachowania nieskazitelności objawionej Religii (Integrae servandae revelatae Religionis mandatum), Papież Rzymski i zjednoczony z nim zespół Biskupów w ciągu wieków i dziejów ludzkich, tak strzegli, że aż do naszych czasów nie bez znaków niebiańskiej pomocy nietknięty przekazali, za przyczyną mianowicie działającego przez nich Ducha Św., który Mistycznego Ciała Chrystusowego stanowi niejako duszę.

Lecz Kościół, który Bożego jest założenia i rzeczami Bożymi się zajmuje, z ludzi się składa i wśród ludzi przebywa. Dla wypełnienia przeto swych zadań odpowiednio do naszych czasów i obyczajów ludzkich różnych uży-

wał narzędzi; podjął się bowiem rozstrzygnięcia tytu i tak wielkich zagadnień, dla których Papież i Biskupi, niezliczonymi troskami zaprzęgnięci, sami by nie wystarczeli. Z natury więc rzeczy wynikły instytucje zarządu czyli kurie, którym zlecano zadanie, by sprawniejsze uczyniły rząd Kościoła, pilnując przestrzegania ustaw Kościoła, popierając przedsięwzięcia, wiodące do osiągnięcia celu Kościoła, rozwiązując powstałe może kontrowersje.

Nic zatem dziwnego, że przy zmianie okoliczności czasów należało niejedno w tego rodzaju instytucjach zmieniać. I w rzeczy samej Papież, Poprzednicy Nasi, w przeszłości starali się, by w organizm Kurii Rzymskiej wprowadzać odpowiednie reformy. W tym względzie pamiętne są zwłaszcza Konstytucje *Immensa Aeterni Dei* Sykstusa V i *Sapienti Consilio* św. Piusa X, których przepisy Kodeks Prawa Kanonicznego przejął prawie w całości.

Jednakże po Konstytucjach tych, a nawet również po obwieszczonej Kodeksie dokonała się wielka zmiana w rzeczach i czasach, jak to sami stwierdziliśmy w przemówieniu wygłoszonym do kardynałów i współpracowników Kurii Rzymskiej 21 września 1963 (por. AAS. 55, 1963, str. 7993 n.).

Wziąwszy to pod uwagę i po uproszeniu rad czcigodnych Braci Naszych Kardynałów i Biskupów, postanowiliśmy przeprowadzić pewną reformę Kurii Rzymskiej. Nie ulega zaś wątpliwości, że rozpocząć należy od Kongregacji Św. Oficjum, której zlecone zostały najważniejsze spośród spraw Kurii Rzymskiej, jakimi niewątpliwie są nauka o wierze i obyczajach i sprawy z nauką tą ściśle związane.

Dnia mianowicie 21 lipca, 1542 Poprzednik Nasz śp. Paweł III, Konstytucją Apostolską *Licet ab initio* ustanowił Św. Kongregację Rzymskiej i Powszechnej Inkwizycji, której za cel wytknął ściganie herezji i konsekwentne ujarzmianie przestępstw przeciwko wierze, piętnowanie (proscribendi) książek, mianowanie Inkwizytorów w całym Kościele. Do tego często dochodziła władza odnośnie innych również spraw bądź z powodu szczególnych trudności lub dla specjalnego ich znaczenia.

W roku zaś 1908, gdy okolicznościom czasu nie odpowiadała już nazwa Rzymskiej i Powszechnej Inkwizycji, św. Pius X Konstytucją *Sapienti Consilio* zamienił ją na Kongregację św. Oficjum. Ponieważ zaś miłość *præpedita strach* (1 J 4, 18), sprawie strzeżenia wiary zaradza się obecnie lepiej, zadaniem szerzenia nauki, przez które i poprawia się błędy i błędzący mile zostają na nowo sprowadzeni na dobrą drogę a głosiciele Ewangelii otrzymują nowe zasoby. Poza tym postęp cywilizacji ludzkiej, którego wagi w dziedzinie religijnej nie należy lekceważyć, sprawia, że wierni za przewodem Kościoła idą pełniej i życzliwiej, gdy rozumieją sens określeń i ustaw, o ile to dopuszcza przedmiot wiary i natura obyczajów.

A przeto, iżby ta Św. Kongregacja swe zadanie szerzenia zdrowej nauki i żarliwości Kościoła w zakresie obowiązków apostolskich nadal pełniła, Najwyższym Apostolskim Autorytetem Naszym stanowimy odnośnie jej nazwy i statutu.

1. Kongregacja, dotychczas zwana *Sacra Congregatio Sancti Officii*, od-tąd zwana będzie *Congregatio pro doctrina fidei*; zadaniem jej jest strzec nauki o wierze i obyczajach w całym katolickim świecie.

2. Przewodniczy jej Papież, a kieruje nią Kardynał Sekretarz z pomocą asesora, substytutu i promotora sprawiedliwości.

3. Do niej przeto należą wszelkie zagadnienia dotyczące nauki wiary i obyczajów lub z wiarą związane.

4. Bada nowe nauki i nowe poglądy (opiniones) w jakikolwiek sposób głoszone oraz posuwa naprzód studia w tym zakresie, oraz popiera kongresy uczonych; gani (reprobat), zaś te, których sprzeczność z zasadami wiary stwierdzono (constat) po wysłuchaniu wszekże Biskupów krajów (regionum), gdy o nie chodzi (si eorumdem intersit).

5. Wskazane (delatos) sobie książki sumiennie bada i, jeśli jest wskazane (si oportuerit), gani je (reprobat), po wysłuchaniu wszakże autora i po umożliwieniu mu obrony, również pisemnej, oraz jedynie po uprzedzeniu Ordynariusza, jak to już zastrzeżono w Konstytucji *Sollicita ac provida* Poprzednika Naszego, śp. Benedykta XIV.

6. Do niej należy również rozpatrywanie z punktu widzenia prawnego i faktycznego spraw dotyczących przywileju wiary.

7. Do jej kompetencji należy osądzanie przestępstw przeciwko wierze według norm zwykłego procesu.

8. Występuje (agit ad tutandam) w obronie godności sakramentu Pokuty, postępując zgodnie ze swoimi poprawnymi i zatwierdzonymi normami, które jednakże będą podane Ordynariuszom miejscowym, umożliwiwszy oskarżonemu obronę i wybór obrońcy spośród osób zatwierdzonych przez Kongregację.

9. Utrzymuje odpowiedni kontakt z Papieską Komisją Biblijną.

10. Kongregacja ma na usługi (adest) zespół konsultorów, których doбира Papież spośród ludzi całego świata, wyróżniających się nauką, roztropnością i doświadczeniem.

Jeśli materia, mająca być rozpatrywana, tego wymaga, konsultorom mogą być dodani eksperci, zwłaszcza spośród profesorów uniwersytetów.

11. Kongregacja działa w dwojaki sposób, albo administracyjny albo sądowy, zależnie od charakteru spraw, które mają być rozpatrywane.

12. Wewnętrzny regulamin Kongregacji będzie ogłoszony osobną instrukcją. Wszystko wreszcie tymże Pismem motu proprio wydanym zarządzone, ustalamy za obowiązujące i zatwierdzone, bez względu na jakiegokolwiek przeciwnie przepisy.

Dan w Rzymie u św. Piotra, dnia 7 grudnia roku 1965, Pontyfikatu Naszego trzeciego.

Paweł PP VI

80

MOTU PROPRIO OJCA ŚW. PAWŁA VI z 3. I. 1966 ROKU, USTANAWIAJĄCE KOMISJE POSOBOROWE (AAS 58, 37)

Skoro skończył się (Finis Concilio Oecumenico Vaticano II) II Watykański Sobór Powszechny, przez Poprzednika Naszego czcigodnej pamięci Jana XXIII zapowiedziany i rozpoczęty a przez Nas kontynuowany i dokończony, w którego wielkie dla sprawy katolickiej pożytki nikt nie wątpi, uważaliśmy, że należy do urzędu Naszego apostołskiego dołożyć starań i zabiegów, iżby postanowienia przez to najgodniejsze Zgromadzenie powzięte a przez Nas obwieszczone, jak najprędzej wprowadzone zostały w czyn.

Z tego względu, jak wiadomo, ustanowiliśmy tak Radę dla wykonania Konstytucji o św. Liturgii jak Komisję Papieską dla sprawy środków łączności społecznej. Odnośnie zaś rewizji kodeksu prawa kanonicznego Poprzednik Nasz, śp. Jan XXIII, utworzył osobną komisję, która według przepisów Soboru pracę już rozpoczęła.

Lecz ponieważ po ustaleniu tych zespołów Sobór nowe wydał dekrety, przeto konsekwentnie należy również nowe ustanowić zespoły, abyśmy ze studiów ich i rad korzystali dla wydania przepisów wykonawczych do onych dekretów.

Dlatego niniejszym Pismem Apostolskim, motu proprio wydanym, zarządzamy, i stanowimy:

1. Celem przeprowadzenia studiów i przygotowania odpowiednich norm, którymi by nowe ustawy, wydane przez Sobór, autorytetem Naszym wprowadzono w czyn, nowe tworzymy komisje, które zwać się będą posoborowymi.

2. W myśl dekretów Soboru ustanawiamy następujące komisje posoborowe:

a) Komisję dla spraw Biskupów i zarządu diecezjami (Commissio de Episcopis et de dioecesium regimine),

b) Komisję dla spraw osób zakonnych (Commissio de Religiosis);

c) Komisję dla spraw misji (Commissio de Missionibus);

d) Komisję dla spraw wychowania chrześcijańskiego (Commissio de educatione christiana);

e) Komisję dla spraw apostołstwa laików (Commissio de apostolatu laicorum).

3. Każda z tych komisji będzie działać jedynie w zakresie przedmiotu, którym zajmowała się odnośna komisja Soboru.

4. Przewodniczącym, zastępcami przewodniczącego, członkami i sekretarzem tych komisji będą ci sami, którzy urząd ten sprawowali w odnośnej komisji soborowej. Każda zaś komisja rządzić się będzie odnoszącymi się do niej normami, jakie ustalone zostały w Ordo Concilii Oecumenici Vaticani II.

5. Poza tym ustanawiamy komisję, która zwać się będzie centralną, z zadaniem uzgadniania prac wszystkich komisji posoborowych i przekazywania Nam ich najstaranniej przemyślanych propozycji.

Do zadań tejsze komisji nadto należeć będzie należyte interpretowanie konstytucji i dekretów Soboru, ilekroć to okaże się konieczne lub pożyteczne.

Dlatego ściśle będzie ona określana jako komisja centralna dla koordynacji prac po Soborze i dla interpretacji dekretów Soboru (Commissio Centralis coordinandis post Concilium laboribus et Concilii Decretis interpretendis).

6. Tej komisji centralnej będą przewodniczyć jako przez Nas delegowani tak kardynał, który w czasie Soboru był przewodniczącym prezydium (Primus e Consilio Praesidentiae) jak kardynał, który w tym samym czasie był przewodniczącym komisji koordynacyjnej prac Soboru (Praeses Commissionis de coordinandis Concilii laboribus).

Członkami zaś tej komisji centralnej będą kardynałowie, którzy byli członkami komisji co dopiero wspomnianej.

7. Komisja centralna będzie miała prałata (Praelatum), zwanego Sekretarzem Generalnym, którego wspierać będą podsekretarze i zastępować

w razie jego nieobecności lub przeszkody. Urząd Sekretarza Generalnego i podsekretarzy w tej komisji pełnić będą ci, którzy ten urząd pełnili na Soborze Powszechnym. Będą oni uczestniczyć w komisji centralnej.

8. Do zadań Sekretarza Generalnego należy również, by nie tylko wszelkie akta i dokumenty Soboru zbierał i uporządkował w archiwum generalnym lecz również by drukiem wydał to co ma być publikowane.

9. Do dyspozycji tak komisji centralnej jak poszczególnych komisji posoborowych będą konsultorzy, którzy dla poszczególnych zagadnień w których rzeczywiście są biegli, na propozycję przewodniczącego i za zgodą Papieża będą dobierani, przeważnie spośród tych, którzy na Soborze pełnili funkcje biegłych.

10. Komisje dokładać będą wszelkich starań, by zlecone im prace szybko wykonać, iżby dekrety Soboru co prędzej weszły w życie. Po dokonaniu zaś tych prac, komisje przestaną istnieć.

11. Dla kontynuowania zaś stosunków z tymi, którzy zdołają się imieniem chrześcijańskim, lecz od Stolicy Apostolskiej jeszcze są odłączeni, zatwierdzamy Sekretariat dla popierania jedności chrześcijan („Secretariatus ad unitatem christianorum fovendam”) ustanowiony przez Poprzednika Naszego, czcigodnej pamięci Jana XXIII, Pismem Apostolskim *Superno Dei nutu* z 5. VI. 1960. Sekretariat ten będzie składał się z tych samych mężów, z których składał się w czasie trwania Soboru.

Dla okazania nadto troskliwości, obowiązującej Nas wobec wszystkich ludzi, utworzyliśmy dwa inne Sekretariaty, z których jeden uwzględni niechrześcijan, drugi niewierzących.

Wszystko wreszcie, co niniejszym Pismem motu proprio wydanym zarządaliśmy, za obowiązujące i potwierdzone stwierdzamy, bez względu na jakiegokolwiek przepisy.

Dan w Rzymie u św. Piotra, dnia 3 stycznia roku 1966, Pontyfikatu Naszego trzeciego.

Paweł PP VI

Z ORDYNARIATU

81

ZMIANY WŚRÓD DUCHOWIEŃSTWA

Nominacje:

- Ks. Piotr Aleksandrowicz, kanonik honorowy Kap. Katedralnej Podlaskiej, proboszcz parafii Sadowne, kanonikiem gremialnym, Świątnej Kapituły Kolegiaty Janowskiej.
- Ks. Bolesław Krępla, administrator parafii Łosice, dziekanem dekanatu łosickiego.
- Ks. Zygmunt Błoński, wikariusz parafii Garwolin, administratorem parafii Różanka.
- Ks. Aleksander Kucharczuk, wikariusz parafii Pawłowice z zamieszkaniami w Wargocinie, administratorem parafii Rusków.
- Ks. mgr Konstanty Kusyk, profesorem i prefektem Wyższego Seminarium Duchownego w Siedlcach.
- Ks. Wacław Semeniuk, wikariuszem parafii Garwolin.
- Ks. mgr Stanisław Kuś, wikariuszem parafii katedralnej w Siedlcach.
- Ks. Stanisław Dąbrowski, marianin, wikariuszem parafii Skórzec.
- O. Antoni Sakoł, paulin, wikariuszem parafii Leśna Podlaska.
- O. Fidelis Olczak, paulin, wikariuszem parafii Leśna Podlaska.

- O. Jan Chryzostom (Stanisław Mańczuk), kapucyn, wikariuszem filii duszpasterskiej w Serpelicach.
- Ks. Adolf Maciąg, wikariuszem parafii Hańsk.
- O. Daniel (Tadeusz Kordela), kapucyn, wikariuszem parafii Orchówek.
- Ks. Józef Jan Chandziuk, wikariuszem parafii Górzno.
- Ks. Wiktor Leśniewski, kapłan diecezji łomżyńskiej, wikariuszem parafii Trzebiezów.
- Ks. Aleksander Lewartowski, wikariuszem parafii Włodawa.
- O. Gerard Krąp, wikariusz parafii Leśna Podlaska, wikariuszem substytutem tejże parafii.

Przeniesieni:

- Ks. Dr Franciszek Józwiak, administrator parafii Bobrowniki na administratora parafii Górzno.
- Ks. Józef Jastrzębski, administrator parafii Łosice, na administratora parafii Sterdyń.
- Ks. Bolesław Krepla, administrator parafii Sterdyń na administratora parafii Łosice.
- Ks. Jerzy Zychora, wikariusz parafii Prostyń na wikariusza parafii Narodzenia NMP w Białej Podlaskiej.
- Ks. Jan Chlebek, wikariusz parafii Jabłonna na wikariusza par. Ulan.
- Ks. Henryk Utykański, wikariusz parafii Ulan na wikariusza parafii Ostrów Lubelski.
- Ks. Lesław Pruski, wikariusz parafii Huszlew na wikariusza parafii Jabłonna Lacka.
- Ks. Henryk Liszewski, wikariusz parafii Rozbity Kamień na wikariusza parafii Huszlew.
- Ks. Kazimierz Żelisko, wikariusz parafii Przesmyki na wikariusza parafii Sadowne.
- Ks. Tadeusz Wolski, wikariusz parafii Sadowne na wikariusza parafii Swory.
- Ks. Stanisław Markowski, wikariusz parafii Swory na wikariusza parafii Wereszczyn.
- Ks. Leopold Trofimuk, wikariusz parafii Wereszczyn na wikariusza parafii Miastków.
- Ks. Stanisław Gałęcki, wikariusz parafii Miastków na wikariusza parafii Łomazy.
- Ks. Jan Stolarczyk, wikariusz parafii Łomazy na wikariusza parafii Prostyń.
- Ks. Piotr Kowalski, wikariusz parafii Hańsk na wikariusza parafii Łosice.
- Ks. Henryk Kardas, wikariusz parafii Węgrów na wikariusza parafii Stoczek Łukowski.
- Ks. Wiesław Karaczewski, wikariusz parafii św. Józefa w Międzyrzecu Podl. na wikariusza parafii Węgrów.
- Ks. Józef Franczuk, wikariusz parafii Przem. Pańskiego w Łukowie na wikariusza parafii św. Józefa w Międzyrzecu Podlaskim.
- Ks. Czesław Maziejuk, wikariusz parafii Zbuczyn na wikariusza parafii Przemienienia Pańskiego w Łukowie.
- Ks. Czesław Józef Mazurek, wikariusz parafii Podw. św. Krzyża w Łukowie na wikariusza parafii św. Stanisława w Siedlcach.
- Ks. Stanisław Stachyra, wikariusz parafii Stoczek Łukowski na wikariusza parafii Podwyższenia św. Krzyża w Łukowie.

- Ks. Stanisław Sopolski, wikariusz parafii Sokolów Podlaski na wikariusza parafii Zbuczyn.
- Ks. Kazimierz Michał Musiej, wikariusz parafii Wilczyńska na wikariusza parafii Suchożebry.
- Ks. Edmund Wałuszko, wikariusz parafii Kamionna na wikariusza parafii Włodawa.
- Ks. Wiesław Michalik, wikariusz parafii Włodawa na wikariusza parafii Kamionna.
- O. Cezary (Tadeusz Wojczuk) kapucyn, wikariusz filii duszpasterskiej w Serpelicach na wikariusza parafii Wilczyńska.
- Ks. Józef Oleszczuk, wikariusz parafii Knychówek na wikariusza parafii Miedzna.
- Ks. Tadeusz Kot, wikariusz parafii Górki na wikariusza par. Knychówek.
- Ks. Władysław Kuć, wikariusz parafii Zbuczyn na wikariusza parafii Sokolów Podlaski.
- Ks. Stanisław Szajda, wikariusz parafii św. Stanisława w Siedlcach na wikariusza parafii Zbuczyn.
- Ks. Tadeusz Leśniewski, wikariusz parafii Rusków na wikariusza parafii Piszczac.
- Ks. Stanisław Dzyr, wikariusz parafii Miedzna na wikariusza parafii Korytnica Łaskarzewska.
- O. Józef Zawitkowski, kapucyn, wikariusz parafii Ryki na wikariusza parafii Wojcieszków.
- Ks. Czesław Czerwiński, wikariusz parafii Wojcieszków na wikariusza parafii Huszcza.
- Ks. Stanisław Zeleźnik, wikariusz parafii Huszcza na wikariusza parafii Górki.
- Ks. Lucjan Chojniak, wikariusz parafii Korytnica Łaskarzewska na wikariusza parafii Ryki.
- Ks. Tadeusz Białecki, wikariusz parafii Górzno na wikariusza parafii Wisznice.
- Ks. Witold Och, wikariusz parafii Trzebieszów na wikariusza par. Osieck.
- Ks. Franciszek Szulak, wikariusz parafii Włodawa na wikariusza parafii Trąbki.

Zwolnieni:

- Ks. Jan Nojszewski z urzędu administratora parafii Rusków i przeniesiony w stan spoczynku.
- Ks. Józef Sidor z urzędu rektora filii duszpasterskiej w Sawicach i przeniesiony w stan spoczynku.
- O. Innocenty Wietrzyk, paulin, z urzędu wikariusza parafii Leśna Podlaska.
- Ks. Piotr Mierzejewski, marianin, z urzędu wikariusza parafii Skórzec.
- Ks. mgr Bernard Waszczuk z urzędu wikariusza parafii św. Stanisława w Siedlcach, na studia A.T.K.
- Ks. Czesław Andrzejuk z urzędu wikariusza parafii Mordy, na studia KUL.
- Ks. Józef Celiński-Goździk z urzędu wikariusza parafii Łosice, na studia KUL.
- Ks. Adam Buczek, z urzędu wikariusza parafii Ostrów Lubelski, na studia KUL.
- O. Klaudiusz (Kazimierz Pryzmont), kapucyn, z urzędu wikariusza parafii Orchówek.

Zmarli:

Ks. Antoni Przystupa, emeryt, zmarł 18 sierpnia 1966 roku.

Ks. Franciszek Jurczyk, zmarł 21 sierpnia 1966 roku.

Ks. Piotr Dragan, Kanonik Kapituły Katedralnej Podlaskiej, emeryt, zmarł 16 września 1966 roku.

Ks. Władysław Witold Lewicki, Kanonik honorowy Kapituły Kolegiaty Janowskiej, długoletni proboszcz parafii Kamionna, zmarł 25 września 1966 roku.

Z ŻYCIA DIECEZJI

82

SKUPIENIA KAPŁAŃSKIE W KATEDRZE SIEDLECKIEJ

W katedrze siedleckiej odbyły się ostatnio dwa skupienia kapłanów diecezji podlaskiej, zorganizowane staraniem Kurii Biskupiej i Seminarium Duchownego w Siedlcach.

Okazją dni skupień było upamiętnienie święceń kapłańskich obecnego Arcypasterza diecezji J. E. Ks. Biskupa Dra Ignacego Świrskiego w osiemdziesiątą rocznicę Jego urodzin oraz dwudziestą rocznicę prekonizacji na Ordynariusza diecezji Podlaskiej.

1. Skupienie kapłanów w rocznicę święceń kapłańskich J. E. Ks. Biskupa Ordynariusza.

W dniu 28. X. 1965 r. w katedrze siedleckiej zgromadziło się, pod przewodnictwem swego Arcypasterza, około 150 kapłanów pracujących w Kurii Diecezjalnej, Seminarium Duchownym i w duszpasterstwie. Dzień ten bowiem był wyznaczony jako Dzień Kapłana diecezji siedleckiej.

Tematem dnia skupienia była najnowsza encyklika papieża Pawła VI o Eucharystii pt. „Mysterium Fidei“. Ojciec Św. przypomniał w niej światu, że nie może być mowy o „renovata accomodatio“ bez powrotu do Eucharystii. Jeśli człowiek współczesny „nie będzie pożywał Ciała Syna Człowieczego i nie będzie pił Krwi Jego, nie będzie miał żywota w sobie“ (J 6, 54).

Obrazy rozpoczęto o godz. 10, Mszą św. odprawioną przez J. E. Ks. Bpa Ignacego Świrskiego, Ordynariusza diecezji. Po Ewangelii Dostojny Celebrans wygłosił homilię na temat „Eucharystia signum unitatis et vinculum caritatis“. Nawiązując do encykliki papieża Pawła VI „Mysterium Fidei“ ks. Biskup przypomniał naukę Kościoła, że Chrystus jest vere, realiter et substantialiter obecny w Eucharystii, obecny jako Ofiara i jako Pokarm. Bez uznania tej prawdy nie może być mowy o połączeniu chrześcijan w jednym Kościele Chrystusowym. Eucharystia ma znaczenie społeczne. Komunikujemy w tym celu, aby wzrastało Ciało Mistyczne Chrystusa, zasilane Jego Najśw. Pokarmem: „Kto pożywa Ciało moje i pije Krew moją we mnie mieszka, a ja w nim“ (J 6, 57).

Po krótkiej przerwie prelekcję wygłosił Ks. prałat Kazimierz Miszczak, Rektor Seminarium Duchownego w Siedlcach. Tematem jej było „Emmanuel eucharystyczny na podstawie encykliki „Mysterium Fidei“. We wstępie mówca przedstawił niebezpieczne tendencje niektórych teologów, usiłujących wprowadzić nowe terminy na określenie tajemnicy Eucharystii. Następnie wykazał, że „mysterium eucharisticum“ dokonuje się w Ofierze

Mszy św., w czasie której Chrystus staje się obecny w sposób sakramentalny. W dalszej części prelegent przeprowadził egzegzęzę tekstów biblijnych dotyczących ustanowienia Najśw. Sakramentu.

Drugą prelekcję na temat „Liturgiczny sens wyrażenia „Mysterium Fidei“ wygłosił Ks. Profesor Stanisław Olechowski, Kanclerz Kurii. Pierwsze słowa encykliki — powiedział on — wzięte są z formuły konsekracyjnej Mszy św. Słów tych jednak nie użył Chrystus Pan na Ostatniej Wieczerzy.

Wprowadzenie słów „Mysterium Fidei“ do formy konsekracyjnej kielicha rozmaicie tłumaczy. Jedni sądzą, że jest to wołanie diakona podczas wymawiania przez kapłana słów konsekracyjnych; gdy kapłan konsekrował wino, diakon zwracał uwagę ludu na to, co się dzieje przy ołtarzu, zwracał uwagę na dopełnienie ofiary.

Prawdopodobnie dodatek „Mysterium Fidei“ w formie konsekracyjnej pochodzi z listu św. Pawła I do Tymoteusza 3, 9: „przechowujący tajemnicę wiary (mysterium fidei) w czystym sumieniu“, gdzie św. Paweł jak z kontekstu wynika mówi o diakonach, którzy mieli obowiązek rozdawania eucharystycznego kielicha.

Słowa „Mysterium Fidei“ w IV—VII w. jako odpis z liturgii rzymskiej znalazły się w dokumentach liturgii gallikańskiej. Stąd jako przypuszczenie można przyjąć hipotezę Th. Michels, że w czasach św. Leona W. słowa „Mysterium Fidei“ zostały dodane do formy konsekracyjnej kielicha, bo Manichejczycy wstrzymywali się od spożywania Krwi Pańskiej.

Stąd dla podkreślenia, że do istoty Eucharystii należy konsekracja obydwu postaci, wprowadzono uroczystą formułę konsekracji wina, dodając słowa „Mysterium Fidei“.

Następnie prelegent przedstawił, że wyrażenie „Mysterium Fidei“ oznacza Eucharystię. Wynika to z rozdz. II Konstytucji o Liturgii, który nosi tytuł Mysterium Eucharystii. Rozdział ten celowo jest zatytułowany nie „De Missae Sacrificio“ lecz „De SS. Eucharystiae Mysterio“, by objąć to — co ten sakrament w sobie zawiera, a mianowicie: Sacrificium, memoria i communio.

Paweł VI w encyklice „Mysterium Fidei“ wyraźnie nawiązuje do Konstytucji o Liturgii i uroczyście stwierdza, że Najświętsza Eucharystia jest tajemnicą wiary.

W świetle encykliki „Mysterium Fidei“ nasze zjednoczenie z Chrystusem, jakie osiągamy przez Eucharystię możemy nazwać „Mysterium Fidei“.

Tematem trzeciej prelekcji było: „Eucharystia probierzem wiary“. Wygłosił ją ks. doc. Witold Pietkun, profesor Seminarium Duchownego.

W wykładzie swym zwrócił uwagę na zbawczą dynamikę Eucharystii, która jest nie tylko Sakramentem, lecz także sakramentalną Ofiarą, przez którą Chrystus bez przerwy uobecnia swe dzieło zbawienia. W dotychczasowych, tradycyjnych wykładach o Boskiej Eucharystii poruszało się oddzielnie dwa problemy: 1-o Eucharystia jako Sakrament, czyli o żywej obecności w Niej Boga-Człowieka, oraz 2-o Ofiarę Eucharystyczną czyli o Mszy św. Ojciec Św. Paweł VI w omawianej encyklice „Mysterium Fidei“ kładzie nacisk na łączność tych prawd w sakramentalnej Ofierze. Mocą słów konsekracyjnych pod postacią chleba jest Ciało, a pod postacią wina jest Krew Chrystusa, które w ten sposób naocześnie uobecniają sakramentalną ofiarę Zbawiciela. Jest On oczywiście całym z duszą i bóstwem pod każdą postacią, ale taki jest układ osobowej obecności chwalebego Chrystusa, nie zaś układ jego dynamiki zbawczej. Pierwsze jest odpowiedzią na pytanie, kto jest w Eucharystii pod każdą z postaci,

drugie zaś, w jaki sposób obecny pod każdą z postaci cały Chrystus, uobecnienia swe zbawcze dzieło. Zrozumiałe jest, że nie samo Ciało, ani sama Krew, lecz wolna wola żywego Chrystusa decyduje o naszym zbawieniu w Ofierze Krzyża, uobecnioną przez Eucharystię.

Po tych trzech wykładach nastąpiła przerwa obiadowa, która trwała do godz. 13.

Po południu odbyły się jeszcze dwie prelekcje, połączone z wystawieniem i adoracją Najśw. Sakramentu.

Pierwszą prelekcję na temat „Kult Eucharystyczny“ wygłosił Ks. Mgr Kazimierz Biatecki. We wstępie przedstawił on rodzaje kultu eucharystycznego uwzględniając kult eucharystyczny w znaczeniu dynamicznym i jurydycznym. Kult jurydyczny polega na oddawaniu czci zewnętrznej Emanuelowi Eucharystycznemu, dynamiczny zaś polega na miłości i naśladowaniu Chrystusa. Papież Paweł VI w encyklice „Mysterium Fidei“ podkreśla z naciskiem i żąda kultu eucharystycznego w znaczeniu dynamicznym. On jest bowiem tylko pełnym udziałem w zbawczym dziele Chrystusa.

Drugą popołudniową prelekcję, połączoną z adoracją Najśw. Sakramentu wygłosił Ks. Kanonik Franciszek Chwedoruk, Referent Maryjny Kurii Diecezjalnej. Tematem jej było: „Kult Eucharystyczny w życiu kapłana“.

Życie wewnętrzne kapłana, podkreślił prelegent, rozwija się przez kult Eucharystii. Papież Paweł VI, w omawianej encyklice, wyraźnie podkreśla, że nie może być życia wewnętrznego bez kultu Eucharystii, zarówno jako Sakramentu i jako Ofiary. Kult Eucharystii jako Sakramentu pielęgnuje się przez adoracje prywatne i publiczne, przez nawiedzenia Najśw. Sakramentu, przez rozdawanie Komunii św. i co dwutygodniową renowację Najśw. Sakramentu. Kult Eucharystii jako Ofiary urzeczywistnia się w życiu kapłana przez pobożne, godne i codzienne odprawianie Mszy św.

Tą ascetyczną nutą zachęty do czci Najśw. Sakramentu zakończono bardzo pracowity dzień skupienia.

Eucharystyczny Dzień Kapłana odbył się w uroczystość Patronów diecezji podlaskiej: św. Szymona i Judy, również w rocznicę święceń kapłańskich J. E. Ks. Biskupa Dra Ignacego Świrskiego, Ordynariusza diecezji. Obecność kapłanów, którzy mimo obowiązków duszpasterskich jak lekcje religii, nabożeństwa różańcowe i inne, tak licznie przybyli do katedry siedleckiej, sprawiła wielką radość Dostojnemu Jubilatowi.

2. Skupienie kapłanów diecezji podlaskiej w 20 rocznicę prekonizacji J. E. Ks. Biskupa Dra Ignacego Świrskiego.

W dniu 12 kwietnia br., w rocznicę nominacji Ks. Biskupa Ignacego Świrskiego na Ordynariusza diecezji podlaskiej, odbyło się w katedrze siedleckiej, w obecności Arcypasterza diecezji, drugie skupienie kapłanów, którzy w liczbie około 150 przybyli do Siedlec.

Uroczystość rozpoczęto o godz. 9 Mszą św., koncelebrowaną przez 12 kapłanów, pod przewodnictwem J. E. Ks. Biskupa Wacława Skomoruchy, Sufragana Podlaskiego. Po Mszy św. odśpiewano dziękczynne Te Deum i odmówiono modlitwy za Biskupa.

Następnie J. E. Ks. Bp Ignacy Świrski wygłosił krótkie kazanie na temat tragicznej sytuacji dzisiejszego człowieka, który zaplątał się we własne zdobycze współczesnej cywilizacji. Wyprowadzić z tej matni może go

tylko Chrystus, który jest Prawdą i pójsie za głosem Dobrej Nowiny, która jest Ewangelią miłości, wolności i sprawiedliwości.

Po krótkiej przerwie rozpoczęły się właściwe obrady. W prezydium zasiedli: Ks. Prałat Stanisław Olechowski, Kanclerz Kurii, jako przewodniczący oraz jako asystenci: Ks. Prałat Henryk Brzostowski, Dziekan Siedlecki i Ks. Prałat Jan Bazak, Dziekan Biański. Na sekretarza powołano Ks. Profesora Wacława Furmana.

Pierwszą prelekcję na temat „Vaticanium II o źródłach Objawienia“ wygłosił Ks. Kanonik Piotr Szpilewicz, Profesor Seminarium Duchownego.

Prelegent zaznaczył, że w nowym ujęciu nauki Kościoła o źródłach Objawienia podkreślony jest dynamiczny charakter Słowa Bożego, które jest zarzewiem i motorem życia nadprzyrodzonego. Konstytucja „De divina revelatione“ powtarza znane tezy dogmatyczne i zasady introdukcji generalnej do Pisma św. w tym celu, aby obalić błędne przypuszczenia, jakoby Kościół, ze względów ekumenicznych, usunął w cień Tradycję, jako równorzędne z Pismem św. źródło Objawienia. Konstytucja o Objawieniu Bożym nie tylko równorzędność tę podkreśla, lecz nadmieniam, że Tradycja wyjaśnia Pismo św., nieustannie je rozpowszechnia. Przekazała również spis ksiąg natchnionych. Konstytucja obala też błędne pogłoski o możliwości nowych objawień publicznych drogą zgłębiania Pisma św. W zakończeniu Konstytucja poleca biblistom rozpowszechnianie znajomości Pisma św. przez nowe przekłady, nabożeństwa, konferencje. Zachęca do lektury Pisma św. stawiając je na równi z Eucharystią.

Drugą z kolei prelekcję wygłosił Ks. Doc. Witold Pietkun, Profesor Seminarium Duchownego.

Tematem jej było „Vaticanium II o Kościele na czasie“. W wykładzie swym prelegent podał komentarz do IV rozdziału Konstytucji soborowej pt. „Ecclesia in mundo“. Zwrócił szczególną uwagę, na warunki nawiązania dialogu ze wszystkimi ludźmi dobrej woli. Są nimi: uznanie godności osoby ludzkiej, szacunek i miłość każdego człowieka. O tym mówi pierwsza część IV rozdz. „De hominum communitate“. W dalszych wywodach swego wykładu prelegent poruszył zagadnienie podjęte w drugiej części rozdziału mianowicie: „De humana conversatione in universo mundo“. Sobór podkreśla, że Kościół ustosunkowuje się z całym uznaniem do wszelkich odkryć i osiągnięć cywilizacyjnych współczesnego człowieka. Odkrycia te jednak mają służyć dobru człowieka. Nie mogą natomiast stać się przyczyną jego zagłady. Dlatego Kościołowi nie są obce takie zagadnienia jak problem pokoju i wojny.

Trzecim prelegentem był J. E. Ks. Biskup Wacław Skomorucha, Sufragan Podlaski. Zabierając głos złożył najpierw życzenia J. E. Ks. Biskupowi Ignacemu Swirskiemu z racji 20 rocznicy Jego nominacji na Ordynariusza diecezji podlaskiej. Zaznaczył, że zarówno zjazd kapłanów w rocznicę prekonizacji, jak i Koncelebra Mszy św. dwunastu kapłanów z różnych miejsc i instytucji diecezjalnych, są wyrazem jedności ze swoim Biskupem, w myśl słów św. Ignacego z listu do Filadelfów:

Una Caro DNIChristi,
Unus Calix in unione Sanguinis,
Unum Altare,
Unus Episcopus.

Po skończonych życzeniach obecni kapłani odśpiewali *Christus vincit*. Tematem prelekcji Ks. Biskupa Wacława Skomoruchy było: „Vaticanium II o kapłaństwie“. Dostojny prelegent podał w swym wykładzie istotę

kapłaństwa ministerialnego i kapłaństwa wiernych. Chrystus Pan jest Głową Kościoła i jedynym Pośrednikiem między Bogiem a ludźmi. W Jego Boskim Kapłaństwie uczestniczy całe Jego Ciało Mistyczne — Kościół św. Istnieje jednak zasadnicza różnica między kapłaństwem ministerialnym a kapłaństwem wiernych.

Kapłan ministerialny, przez Boga powołany, jest konsekrowany, tzn. przeznaczony specjalnym charakterem kapłańskim, do sprawowania Ofiary Eucharystycznej i do głoszenia Słowa Bożego. Charakter ten otrzymuje przez ręce Biskupa, któremu jest posłuszny i podporządkowany w pełnieniu funkcji kapłańskich. Głosząc Ewangelię i składając Ofiarę Eucharystyczną wypełnia posłannictwo Chrystusa, staje się Jemu podobny, postępuje w świętości życia, jest zbudowaniem dla wiernych.

Kapłaństwo wiernych jest uczestnictwem w kapłaństwie Chrystusowym przez sakrament chrztu, wyciskającym na duszy niezniszczalny charakter dziecka Bożego. Wyróżnienie to daje prawo do korzystania z owoców krzyża Chrystusowego, łask wysłużonych przez śmierć Zbawiciela. Kapłaństwo wiernych jest również nastawione na składanie ofiary z siebie, na naśladowanie Jezusa Chrystusa, na uświęcenie siebie i wywieranie pozytywnego wpływu na otoczenie.

Na zakończenie zabrał głos J. E. Ks. Biskup Ignacy Świrski, Arcypasterz diecezji. W serdecznych słowach podziękował On obecnym za liczne przybycie na dzień skupienia, za Mszę św. Koncelebrę, za modlitwy w jego intencji. Specjalne podziękowanie skierował do Czcigodnych Prelegentów: Ks. Biskupa Wacława Skomoruchy, Ks. Prof. Piotra Szpilewicza i Ks. Prof. Witolda Pietkuna.

Arcypasterz był zadowolony, widząc otaczających go życzliwych i oddanych kapłanów. Mógł bowiem powiedzieć za psalmistą: „Fili i tui sicut novellae olivarum in circuitu mensae tuae“ (Ps 127). Kapłani zaś swoją obecnością wykazali zrozumienie przez nich starej zasady katolickiej: nihil sine Episcopo.

Ks. Wacław Furman

NEKROLOG

83

ŚP. KS. ANTONI PRZYSTUPA¹

Zniwo śmierci wśród szeregów kapłańskich diecezji Podlaskiej jest w tym roku wyjątkowo bardzo obfite. Oto już szósty kapłan schodzi z tego świata. Jest nim śp. ks. Antoni Przystupa, zmarły w dniu 18 sierpnia 1966 r. w Warszawie-Radości, osiedle Miedzeszyn, ul. Łagody 20, u swej rodziny, gdzie od 1962 r. przebywał jako emeryt.

Zmarły ks. Antoni Przystupa urodził się dnia 30 lipca 1888 r. we wsi Starawieś, gminy Ludwin, pow. Lubartowskiego z ojca Wojciecha i matki Marianny z Gaconów, małżonków Przystupów. Początkowe nauki pobierał w miejscowej szkole, a nauki średnie w Lublinie. Wychowany w rodzinie religijnej usłyszał w duszy głos wołania Chrystusowego: „Pójdź

¹ Na podstawie AKDP, t. I, 1914—1966, fol. 180.

za mną" i w roku 1909 wstąpił do Seminarium Duchownego w Lublinie. Nauki seminaryjne szły mu dobrze. Był zadowolony z wybranej drogi. Dążył wytrwale do kapłaństwa. Po ukończeniu studiów filozoficzno-teologicznych otrzymał dnia 19 lipca 1914 roku z rąk Ks. Biskupa Kazimierza Ruskiewicza, sufragana warszawskiego, święcenia kapłańskie, na kilka dni przed wybuchem pierwszej wszechświatowej wojny.

Naznaczony świętym kapłaństwem, po odprawieniu prymicji w swej rodzinnej parafii, pełnił w ciągu swej działalności kapłańskiej liczne urzędy duszpasterskie.

Zaraz po święceniach był zastępcą ks. proboszcza Przyjemskiego w Białej Podlaskiej w okresie od 9 sierpnia do 15 września 1914 roku, a potem wikariuszem w Żelechowie (31. XII. 1914 — 1. VII. 1919), administratorem parafii Huszcza (1. VII. 1919 — 11. II. 1922), Bobrowniki (11. II. 1922 — 1. II. 1938), Miedzna (1. II. 1938 — 18. IX. 1945), Skrzyszew (18. IX. 1945 — 25. X. 1949), Wyrozęby (25. X. 1949 — 31. VIII. 1957), Paprotnia (31. VIII. 1957 — 4. IV. 1962).

Na wszystkich stanowiskach, wyznaczonych mu przez Władzę Diecezjalną, pracował gorliwie. Miał też w swej pracy wiele cierpień, ale znosił je mężnie, bo wiadomo, iż życie kapłana to droga cierpień. Był uczynny w życiu sąsiedzkim, skromny i małych wymagań. W starszym wieku trapiły go różne choroby przeto zmuszony był przejść w stan spoczynku. Ordynariusz diecezji, mając na uwadze stan jego zdrowia, przeniósł go dnia 4 kwietnia 1962 roku na emeryturę. Jako emeryt zamieszkał u swej rodziny w Warszawie-Radości, osiedle Miedzeszyn Nowy. Tam spędzał swą starość, pomagał miejscowemu duchowieństwu w pracy duszpasterskiej zwłaszcza w słuchaniu spowiedzi parafian. Tam również w 1964 r. obchodził złoty jubileusz swego kapłaństwa w ciszy i spokoju, w gronie swych najbliższych, zawsze skromny i cichy. Tam to po krótkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, dnia 18 sierpnia 1966 r. oddał ducha Bogu w 79 roku życia i 52 roku swego kapłaństwa.

Pogrzeb odbył się w kościele parafialnym w Radości. Wzięło w nim udział czterech kapłanów i spora liczba wiernych. Eksportę z domu do kościoła w dniu 19. VIII. rb. prowadził ks. Józef Bujalski, proboszcz z parafii Niwiski, bliski znajomy Zmarłego. On też nazajutrz 20 sierpnia odprawił główne nabożeństwo, podczas którego egzortę żalobną wygłosił miejscowy proboszcz ks. dr Maksymilian Majewski. W przemówieniu swim nakreślił obraz życia zmarłego kapłana, jego prace i trudy duszpasterzowania oraz zachęcił zebranych do modlitwy za spójność jego duszy. Eksportę na cmentarz po nabożeństwie prowadził również ks. Józef Bujalski, a przy trumnie na cmentarzu przemówił ks. Edward Domański, proboszcz parafii Paprotnia, bezpośredni w tej parafii następca Zmarłego, dziekan dekanatu suchożebrskiego. Podziękował ks. proboszczowi za opiekę nad Zmarłym kapłanem podlaskim, a kapłanom i wiernym za udział w pogrzebie i modlitwach. Oprócz proboszcza i dwóch już wymienionych kapłanów podlaskich wziął również udział w pogrzebie ks. Wacław Batowski, emeryt z diecezji olsztyńskiej.

Zmarły kapłan pogrzebany został na miejscowym cmentarzu grzebalnym w Radości, zdała od swej diecezji i tych parafian, dla których tyle przez swe życie duszpasterskie pracował. Niech mu Jezus będzie pociechą i nagrodą za jego trudy duszpasterzowania.

Ks. Jan Zubka

